

МАСКУВАННЯ НЕСПРАВНОСТЕЙ У МАТРИЧНИХ ОБЛАДНАННЯХ

ПРИ НАБЛИЖЕНИХ ОБЧИСЛЕННЯХ

Кузнєцов М.О. аспірант. каф. КІСМ,

Науковий керівник - проф. каф. КІСМ, д.т.н. Дрозд О.В.

На сьогоднішній день до найбільш стійких тенденцій у розвитку обчислювальної техніки слід віднести постійний ріст частки обробки наближених даних, а також розпаралелювання обчислень. Як правило, наближені дані представляються у форматах із плаваючою крапкою й обробляються в частині виконання операцій над мантисами [1].

З кожним днем обчислювальні обладнання стають більш продуктивними. При підвищенні продуктивності арифметичних обладнань накладаються додаткові обмеження на мікросхеми й чипи з яких виробляють плати самого обладнання. Так, при підвищенні продуктивності часто виникає проблема, пов'язана з нагріванням елементів і подальшому їхньому виходу їх ладу. При цьому однією з характерних несправностей у схемах є «закоротка». Вона може виникати при пробі шарів мікросхем, при нагріванні елементів схеми й інших випадках.

При роботі сучасні обчислювальні обладнань із числами у форматах наближених даних, тобто із числами із плаваючою крапкою, при виникненні несправності в схемі, яка викликала помилку в роботі компонентів схеми, сама помилка може не вплинути на остаточний результат, тому що вона може виникати при обчисленні несуттєвих розрядів чисел, які в процесі обчислень були відкинуті при зрушенні, або в наслідку операції округлення. У даному випадку відбулося маскування несправності, а сама помилка є несуттєвою, тому що вона не впливає на вірогідність остаточного результату [2].

Тому можна простежити особливості прояву несправностей у сучасних обчислювальних обладнаннях і визначити шляхи обмеження такого прояву, що веде до зменшення кількості несправностей і недостовірних результатів, а також знижує втрати

продуктивності, що мають місце при перерахуванні недостовірних результатів.

Наближені дані найбільше природно представляються в нормальній формі, використовуючи формати із плаваючою крапкою. Запис числа із плаваючою крапкою має вигляд $M \times q^E$, де M – мантиса, q – підстава системи числення, E – експонента, тобто в самому записі числа із плаваючою крапкою присутня операція множення. Отже, ця операція присутня й у всіх діях над наближеними даними. Особливість виконання операції множення над двійковими кодами мантис полягає в тому, що розряди проміжних результатів і добутку значно частіше ухвалюють нульові значення ніж одиничні. Наприклад, розряди добутку двох двохразрядних кодів ухвалюють 50 нульових і 14 одиничних значень. Цей феномен також приводить до маскування несправностей при наближених обчисленнях, причому він підсилюється при распараллеливании обчислень на рівні функцій, коли використовуються елементи зі збільшеним коефіцієнтом об'єднання по входах

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. ANSI/IEEE Std 754-1985. IEEE Standard for Binary Floating-Point Arithmetic. IEEE, New York, USA, 1985. – 18 с
2. Дрозд А.В. Нетрадиционный взгляд на рабочее диагностирование вычислительных устройств // Проблемы управления. — 2008. — № 2. — С. 48 — 56.